



קול קורא למחקרים בתחום גידול גפן יין ותחום יצור יינות לשנת 2016

הקדמה

המדען הראשי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר מודיע בזאת על פרסום "קול קורא" להגשת הצעות מחקר ייחודיות בשנת 2016.

יעדי המדען נגזרים מיעדי משרד החקלאות ופיתוח הכפר (ראה גם אתר המשרד). קרנות המדען הראשי נועדו לזיום ולהפעיל מחקרים המיועדים להחדיר חדשנות טכנולוגית ומדעית ולהשלים פערי ידע בתחומים בעלי חשיבות לאומית הדורשים שינוי או שיפור, ולעסוק בתחומים בעלי פוטנציאל ליצירת מגזרי עיסוק חדשים וכלכליים בחקלאות ובהתיישבות הכפרית. יעדי המחקר והפיתוח של הקרן מתמקדים בין היתר ביצירת כלים לקבלת מוצרי חקלאות לשוק המקומי תוך אבטחת אספקת מזון במחיר הוגן לחקלאי ולצרכן ובעלי פוטנציאל לייצוא. חיסכון בתשומות חקלאיות כגון: מים, אנרגיה ומשאבי אנוש. שיפור איכות, בטיחות וכושר האחסון של התוצרת החקלאית. פיתוח חקלאות בת-קיימא וחזוק ההתיישבות הכפרית בפריפריה תוך יצירת מגוון מקורות תעסוקה ופיתוח חקלאות חכמה. יצירת כלים מדעיים וטכנולוגיים (כביוטכנולוגיה וחקלאות מדייקת) לקידום החדשנות של המחקר החקלאי מוכוון מטרה יישומית.

המו"פ החקלאי הציבורי מיועד להשגת מטרות מעשיות, התמקדותו אינה במחקר בסיסי אלא בהפעלת מחקר תשתית-תכליתי המשולב במחקר יישומי משני סוגים:

1. מחקר הבנת-תשתיתי, מוכוון מטרה שימושית, לשם בניית תשתיות של ידע חדשני וכלים טכנולוגיים חדשים. תחת קטגוריה זו נמצאים בעיקר מחקרי הבנת מנגנונים ארוכי טווח.
2. מחקר יישומי, שלעיתים מבוסס על ניצול ידע שפותח במחקר הבנת-תשתיתי שבוצע, (סעיף 1 מעלה), והמשך קידומו באמצעות פיתוח, התאמה, לעיתים מקומית, למתן מענה יישומי לחקלאות, לפיתוח הכפר ולסביבה באזורי הארץ השונים.

קרן המדען הראשי מעוניינת לממן מחקרים כמפורט מטה שתוצאותיהם ישרתו את כלל החקלאים והציבור בארץ, ועל כן הידע הנצבר ממחקרים אילו פתוח לכל. יובהר כי זכות השימוש בידע, במקרים בהם יש קניין רוחני, כפופה לאישור בעל הידע ולתנאי הקול הקורא על נספחיו. נוהלי העבודה של ועדות השיפוט המדעי של הקרן, הכוללים את אמות המידה לפיהן מתקבלות החלטות הוועדה והמלצותיה, מפורסמים באתר החדש של לשכת המדען בצמידות ל"קול קורא" זה. מימון המחקרים המופעלים באמצעות קרן המדען הראשי הינו מתקציב משרד החקלאות, ומותנה בקיומו של תקציב מתאים לנושא.

הליך הביצוע במסגרת "קול קורא" זה הינו על פי חוק חובת המכרזים התשנ"ב 1992 ותקנותיו.



-2-

מבוא ממוקד

ענף היין הישראלי

ענף הגפן ליין נחשב לענף מרובה יתרונות. תפיסת שטחים נרחבים בנטיעת כרמים, מביאה לשמירה על קרקעות המדינה, צריכת המים לגידול גפנים – נמוכה יחסית לענפים חקלאיים אחרים, ובנוסף הענף חסכוני בידיים עובדות ובמרבית הפעילות משתמשים בו במיכון משוכלל. כמו כן, חוזי ההתקשרות בין הכורמים ליקבים הינם ארוכי טווח (25-15 שנה) ומבטיחים יציבות. ענף היין גם תורם לשיפור התדמית הבינלאומית של ישראל. בשל התפתחות ענף גידול הגפן ליין ותחום ייצור יינות האיכות ביקבי הבוטיק וביקבים המסחריים, נוצר צורך גובר והולך במחקר מתקדם שיעסוק בהכוונה ובהובלת מהפכת האיכות בתחום תוך שימת דגש הן על הצד האגרוטכני של גידול כרמים והן על הצד האנולוגי של השפעת תנאי הסביבה המשתנים ומשבר האקלים על איכות היין הישראלי. מטרת קול קורא זה הינה קידום ותמיכה בענף מתפתח זה, תוך דגש על שילוב והטמעת ידע. ידע גידולי שיתמקד במחקרי שדה בהיבטים פיסיולוגיים של גידול הגפן עם ידע אנולוגי הקשור לאיכות המוצר הסופי – היין והאינטראקציה ביניהם. אינטראקציה זו חשובה היום במיוחד לאור שינויי האקלים וההתחממות הגלובאלית. אנו מצפים כי המחקרים שימומנו בקול הקורא יתרמו בתחומים הבאים:

- קידום הענף - יצירת עניין ושיח ציבורי.
- מנוף שיווקי – עליה בביקוש ליין, תמחור אזורי.
- הכוונת פיתוח הגידול באזורים המבוקשים.
- עליה ברווחיות הענף – כורם, יקב.
- קידום תיירותי – פיתוח דרכי יין.
- לצרכן – עליה באמינות המוצר, קבלת מוצר ברור.
- יצוא – דרישת השוק האירופי, מנוף שיווקי בעולם.



-3-

תחומי המחקר הספציפיים שימומנו בקול קורא זה :

- ✓ שיפור האגרוטכניקה בכרם היין להגברת האיכות וכלכליות הגידול;
- ✓ פיתוח טכנולוגיות יישומיות לחישה מרחוק בכרם יין;
- ✓ פיתוח והטמעת זני יין חדשים המותאמים לתנאי הגידול בישראל;
- ✓ חקר זנים וטכנולוגיות עתיקים ששימשו לייצור יין;
- ✓ פיתוח טכנולוגיות מתקדמות ליצור יין;
- ✓ פתרונות למחזור פסולות בכרם וביקב;
- ✓ הטמעת רובוטיקה ושימוש בחיישנים מתקדמים לאיסוף מידע ושכלול ייצור היין;
- ✓ חקר שווקים בארץ ובעולם במטרה להגביר את יצור ויצוא היין הישראלי.

קריטריונים לשיפוט תכניות המחקר שיוגשו:

1. האיכות המדעית של התוכנית (50%)
2. סיכויי ההצלחה של המחקר (10%)
3. סיכויי יישום הידע שיפותח תוך 5-7 שנים מסיום המחקר (10%)
4. קיום תשתיות מחקריות במוסד המגיש המתאימות הן לביצוע משולב של הן מחקרי שדה (כרמי מחקר) והן יכולות ביצוע מיקרו-ויניפקאציות אנליזות יין בנפח קטן והמכשור המדעי הדרוש לאנליזות אילו (20%)
5. התאמת צוות - בהצעה המוגשת קיים צוות של לפחות שלשה חוקרים בתחום היין (הן בצד גידולי והן בצד אנליטי) (10%)

יהיה ניתן לזכות בציון המירבי בסעיפים 4 ו 5 גם אם תוגשנה הצעות מחקר המשותפות למספר מציעים ממוסדות שונים, וחיבור הבין מוסדי הזה יוביל לעמידה בדרישה בסעיפים אילו.

הסך הכולל של התקציב לכלל המחקרים שימומנו הוא 5 מיליון שקל למשך שלוש שנים שהן כל שנות המחקר



-4-

הערות כלליות:

ככלל כל ההנחיות, הוראות ונהלים המופיעים בקול הקורא של קרן המדען המרכזית לשנת 2017 (כולל כול ההנחיות לכתובת דוחות מדעיים וכספיים) חלים גם על קול קורא זה על כול חלקיו. ההגשה אלקטרונית כמקובל בקרן המדען. מבנה הצעת המחקר בהתאם להנחיות באתר.

הגשה קשיחה – יש להגיש את העתק אחד של הצעת המחקר, הבקשה למענק מחקר (פלט מהמדענית) בתאריך הנקוב מטה.

נושאי מחקר דומים או זהים שכבר ממומנים על ידי גורמים אחרים לרבות משרדי ממשלה אחרים, ובמיוחד משרד המדע, לא יאושרו למימון בקול קורא זה.

הצעות מחקר שהוגשו השנה לקרן המדען של משרד החקלאות ונמצאות בהליך שיפוט לא ניתן להגישן שוב בקול קורא זה.

בעצם ההגשה החוקר המגיש מצהיר כי אין לו תוכניות ממומנות בתחום כאמור מעלה.

12. לוח זמנים לביצוע תשלומים

התשלום יבוצע בהתאם לנוהל תשלומים בקרן המדען ולאחר עמידה בחובות הדוח הכספי והמדעי. הגשת התוכנית כולל הפרטים הנדרשים בבקשה למענק המחקר תתבצע דרך אתר המדען עד לתאריך הנקוב. www.agriscience.co.il



-5-

לוחות זמנים

מועד אחרון לפרסום הקול קורא 8.8.16

מועד אחרון להעלאת שאלות הבהרה באתר (לרבות התייחסות לנספחי המכרז) 14.8.16 שעה 15:00

מועד אחרון למתן תשובות הבהרה 24.8.16 שעה 15:00

מועד אחרון להגשת הצעות על ידי החוקרים לרשויות המחקר 22.9.16 עד השעה 15:00

מועד אחרון להגשת הצעות על ידי רשויות המחקר לקרן המדען 29.9.16 עד השעה 15:00

מועד אחרון להגשה קשיחה של הצעת המחקר 26.10.16

מועד אחרון להודעה על התוכניות הזוכות 23.11.19